

Megjelenik hetenként kétszer:

csütörtökön és vasárnap

Felelős szerkesztő:

SZENDRŐI JÓZSEF

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sopron, Háromhátér 3.

TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLET

Előfizetési ár:

Egész évre . K 8.—

Fél évre. . . „ 4.—

Negyed évre. „ 2.—

Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetéseket a lap kiadóhivatala megegyezés szerint felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

A mi jövőnk Boszniában.

P. Puntigam Antal S. J., akit dr. Stadler serajevói érsek a bosnyák katolikus egyház reorganizációjára s bosnyák katolikus értelmiség nevelésére hívott meg a Jézustársaságiak rendje élén — egy rendkívül közvetlen nyelven, nemes egyszerűséggel s a jövőt nagyon helyesen megítélő és mérlegelő röpiratban írta meg, hogy a mi jövőnk Boszniában nagyon veszélyeztetett a nagyszerb agitáció révén, hacsak a természetes úthoz nem fordulnak Bosznia megerősítése céljából, sőt többet mond: Bosznia megmentése céljából ahhoz az egyedül helyes módhoz kell fordulni, hogy mindenütt szorítsák vissza a szerbeket; különösen szorítsák vissza a közigazgatási és politikai vezetéstől s ehelyett neveljenek ezekre az állásokra bosnyák értelmiséget, bosnyák katolikus értelmiséget, mivel ez az évszázados török és szerb üldöztetés révén, azáltal, hogy ezen vértanúsága dacára — a legszívósabban ragaszkodik Boszniához, mint hazai földjéhez, a legtöbb jogot szerezte, a leghűbb s legmegbízhatóbb.

P. Puntigam megrázó közvetlenséggel hirdeti: a bosnyák kormányzat

szerb-barát irányzata nem Boszniának, hanem a Monarkianak vált a nyílt sébévé s hacsak irányzatán nem változtat, a Monarkiát is alapjában megtámadó válságok elé állítja.

Mit ér az, írja Puntigam, ha a szerb-barát irányzattal ideig-óráig fenn tartják a béke látszatát s Bosznia — külsőleg — a kulturális haladás képét mutatja a szemlélőnek. Ezzel a leszámolást Szerbiával nem kerülték el, csak kitolták, elnapolták. S amilyen idők az ez irány körül elkövetett mulasztások, olyan nehéz lesz később a leszámolás.

Bosznia pacifikációját nem fejezheti be más, mint a Monarkia, a katolikus vallás regeneráló, államalkotó erejével, szemben a szerb szabadkőművesség államromboló, lélekgyilkos politikájával.

Mindezeket korán, — 1909-ben — tárta fel P. Puntigam, azok előtt, akik talán maguk is a szabadkőműves intézmény romboló világszövetségének hívei. Mint minden apostol szava, P. Puntigamé is a pusztában kiáltó szava volt. Szegény szerzetes, honnét vette volna államtudományát? Nevetségessé vált akkor, holott ma az ágyuk dörgése hirdeti P. Puntigam igazságát: a le-

számolásnak meg kellett történnie.

Mi azonban egy lépéssel tovább megyünk: az, hogy Bosznia a mi birtokunk marad-e, többé nem Boszniának avagy Szerbiának a kérdése, az a Monarkia fennmaradásának kérdése is egyuttal. Szerbia a pánorosz-álmok előőrse. Szerbia esetleges győzelmével nem Szerbia, hanem az Oroszbirodalom lesz a mi déli szomszédunk. S ezzel azután az élet-halál harc is elkezdődött.

Másodszor lépett fel Magyarország a világtörténelem színpadán, mint a művelt nyugat védbástyája: előbb a török hódítás idején és most a kereszt jegyében a kereszt és trónok letiprására előtörő pánszlávizmussal szemben.

Oroszország legbelsejében állandó sebekből vérzik. A szuronyok és a kancsuka nem tudták megakadályozni, hogy a nap fel ne keljen. A természet rendje változott meg ott; a szibériai ólombányákból, tehát északról kelt fel a nap, ahol évszázad óta az orosz műveltség és felvilágosodás alussza örök álmát, az ólombányák gyilkos légkörében. A világ legpiszkosabb hatalmával elfojtott hatalmas

Mikor veszélyben van a haza!

— Az „Új Élet” eredeti tárcája.

Remeg a föld szive! Hullámszik a népek tengere! És mi?!

Miként sziget a tengerárban...

Ugy roskadunk a népdagályban.

S midőn dagadoznak körülöttünk a hullámok, midőn annál jobban érezzük, hogy saját keblünkben is vészt hordunk, mely bizalommal könyörgünk: Tengerek csillaga! védelmezz bennünket, hogy a dúló viharban a hullámok össze ne csapjanak fejünk fölött! Kinek első szent Királyunk felajánlott minket, Boldogságos Szűz Mária! tekintsd ügyünket! Fájdó szívvel, könnyes szemmel is Hozzád [sietünk:

Magyarország Védasszonya, könyörögj [érettünk!

Emlékezzél meg, hogy, ámbár érdemtelenül, de a te néped vagyunk. S midőn győzelmet adsz igazságos földi ügyünk fegyvereinek, ne feledkezzél meg arról, hogy oly sziget vagyunk, mely önnön szívében is vészt hord. Most alázattal ismerjük be, hogy nem jártunk lankadatlanul az Ur szent parancsainak ösvényeit; hitünk ingatag volt,

reményünk gyenge, szeretetünk lanya. De ne nézd bűneinket, hanem szükségünket!

Annyiszor éreztük első szent Királyunk Szentlélek-sugallta, bölcs politikájának áldásos hatását, hogy kis sziget létünkre a Te hatalmas pártfogásod mellett évszázadok viharával dacoló szirtté váltunk, melyen mindig újra megtörték az ellenséges hullámok és mi, a magános árva nemzet védőbástyául szolgáltunk a nyugat népeinek. Tehettük volna, ha Te nem védesz minket?

Sőt hatványozott bizalommal fordulunk most Hozzád, Pátronánk és Királynőnk, most nemcsak a Te örökségedről, hanem isteni Fiad örök érdekeiről is szó van.

Midőn Szerajevóban eldőrdült a kettős revolver-lövés, mely delejes álmunkból riasztott fel bennünket, ennek felvillanó fénye mellett bepillantottunk az aknába, melyet ellenségeink ástak számunkra. Sőt ugyanekkor egy másik, sokkal tátonyobb örvényt is láttunk a nemzetiségi aspirációk ásta mélység alatt, amelyen a Te és szent Fiad ellenei dolgoznak már régóta s melyet Mária országának és dinasztijának szántak: először a trónt, azután az oltárt!

Ah! irgalmasság Istene! lehunyjuk

szemünket, hogy ne lássuk a pusztulást, mely végbemegy ott, hol az örök világrendet felforgatva hamis isteneket tettek a Te helyedre. Nekünk kell a trón, nekünk kell az oltár! Mi nem akarunk lemondani Rólad, mert hová mennénk Nélküled, hisz Nálad vannak az örök élet igéi! S most, midőn veszély fenyeget bennünket, — melynek nagyságát egyedül Te bírod mérlegelni, — saját erőnkre hivatkozunk? Az emberi erő véges. Kit az Ur nem oltalmaz, az nem biztos és ha Te nem őrzöd a várost, hiába virrasztanak a fölötté örködők! Uram maradj velünk, mert esteledik!

Ha régebben harcba indult a katona, azt mondták neki: „Ha rövid a kardod, töldd meg egy lépéssel!” — Népek sorsának intézője! töldd meg vitéz katonáink kardját a Te hatalmas karod segítségével s aztán azt mondjuk: „Ha Isten velünk, ki ellenünk?” Hozzád esdünk drága nemzetünkért, Szűz Mária országáért, a fenséges Uralkodóházért, hősi hadseregünkért; s meg nem szűnünk kérni míg meg nem hallgattál bennünket! Ami hiányzik gyarló földi erőnkől, azt pótolja ki a Te végtelen irgalmad és hatalmad, hisz Tenéked porszem, ami nekünk

▼ Szalámit, sajtót, akácmézet, Pilseni Bürgerbräu-sört, mindenféle gyümölcsnedvet a legjobb minőségben jutányos árban ajánl

Gruber János

csemegekereskedő

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 107/a szám.

lélekenergia támadt fel sirjából, előretör s ez a lélekenergia Oroszországtól azt követeli, hogy a barbárság védelmében excelláló „szent“ szinodus bemohosodott koponyája is nyilják meg a lelki megújulás friss, tavaszi fuvalma előtt.

Oroszország fél! Oroszország kerülni akarja a belső leszámolást önmagával s mivel ennek a felvilágosodásnak hirtelen híre már túlnőtt az orosz birodalom határain, vérbe akarja fojtani. Tömeges hekatombát nem rendezhet, börtönei telvék a szabadság mártírjaival, világháborút rendez, hogy Európa és a vérbeli orosz nép figyelmét elvonja piszkos szándékaitól, tömeggyilkosságaitól. Első sorba állítják a forradalmárokat, hogy azt higgyék, hogy a „szent“ Oroszbirodalomért esnek el; pedig csak a kancsukat és ólombányákat kerültk el, hogy ha majd visszatérnek koldus, zaklatott tüzhelyeikhez, annál jobban érezzék az orosz perfidiát, az „atyuskának“ népeiért való gondoskodását: a kozákok kancsukáját s a börtönök bűzét.

Ime, ez a perspektívája P. Puntigam röpiratának, 1909-ben alig pislákoló gyertyafény, ma óriási reflektor: Szerbia győz, akár az orosz győz, az mindegy. A leszámolás elkezdődött a szláv fajok közt egyrészt — másrészt a germán, latin, uraltájai népcsaládok közt.

Egy most a törvény: a magyar vitézség és áldozatkészség törvénye. Ha a haza hív, megyünk mind a hátra, ha meghalljuk a hívó szót: „Ferencz József azt izente . . .“, tartozó kötelességünk. S a magyarok Istene a mi tanunk, mert olyan időkben élünk, ha nem is hívnek, de mindnyájan elmegyünk, mert a becsület kívánja: „mindnyájunknak el kell menni.“

Éljen a Király!

Éljen a Haza!

Horváth Endre.

egy világ. Terjeszd ki karodat és szorítsd vissza észak rémes árnyait, hogy meg ne hosszabbodjanak fölöttünk, hanem a béke napjának áldásos sugarai törjenek elő mögöttük és ragyogják be sokat zaklatott szegény hazánk egét! És ti, hont védő, szeretett magyar véreink, vitéz katonáink! nem halljátok a puskaropogás és ágyúdörgés közepett is, mint száll fel értetek az itthon maradottak százezreinek imája, Magyarország Nagyasszonyának trónjához:

Minden reményünk csak te vagy!

Szent Szűz anyánk, oh el ne hagyj;

Apáink, testvéreink, rokonaink, barátaink, honfitársaink értetek könyörgünk: annyi áldás szálljon rátok, ahány ajak imádkozik értetek! Védjen benneteket az ország Pátrónája! Harcoljon veletek szent László király. hisz szüntelenül fohászokunk hozzá:

Oh, ne enged Hunniának
Szép határát birni másnak!

Ihlessen benneteket Hunyadi és Kapisztrán szelleme. Szűz Mária lobogójának árnyéka takarjon el benneteket az ellenség célzó szeme és sujtó karja elől.

De mig ti régi hagyományos királyhűséggel és honszerellemmel harcoltok a

HÁBORU.

Bombázzuk Belgrád várát.

Hivatalos jelentés. Augusztus 5-én déli 12 óra 15 perckor a szerb határon lévő csapataink helyzetjelentéseiből kivehető, hogy ott fokozottab tevékenység kezdődik. Belgrádban a felső és alsó várban valamint a szomszédos magaslatokon elhelyezett szerb várágyuk megkísérelték erős tüzelésükkel az innenső parton való csapatmozgásokat, valamint a Száván és a Dunán való hajózást megakadályozni. Ez indította csapatainkat arra, hogy ezen várágyuk ellen a tüzérség megnyissa a tüzelést. A tüzerharc azzal végződött, hogy a szerb ítegeket hallgatásra bírtuk, mely alkalommal a várművek erős sérüléseket szenvedtek. A város a bombázástól teljesen mentes maradt.

Budapest. Hivatalos jelentés érkezett augusztus 5-én este 9 órakor. „Körös“ monitor állomáshelyéről felderítés végett kifutott, amidőn szerb ágyuk hirtelen megkezdették a tüzelést és amint később kitűnt, egy egészen modern gyorstüzelő íteggel. Néhány löveg a monitort találta, szerencsére azonban anélkül, hogy a hajó személyzetében kárt okozott volna, vagy a hajó harc-képességét csökkentették volna. Ekkor szárazföldi tüzérségünk harcba lépett és tüzelésének kiváló hatása hamarosan elhallgattatta a várban lévő ellenséges tüzérséget. A monitor azután visszatért rendes állomáshelyére.

Tegnap délután 4 órakor 5 hadihajónk, köztük a „Körös“ is kifutott, hogy a védők azon kísérletezéseit, hogy az erődítményekben és fedezetekben beállott károkat helyreállítsák, megakadályozzák. Hajóágyuink tüzelése, mely csak gyengén viszonzottatott, az erődítményben, különösen a felső várban újlag nagy rombolást végzett. A tüzelés által a várban nagyobb mennyiség munició-készletet robbantottak föl.

Továbbá jelentik, hogy 8 ellenséges kémét a Zimony melletti szőlőkben rajta-értek, amint fényjelzésekkel ágyuink állását az ellenségnek akarták tudtul adni. Mind a 8 kém el lett fogva és rögtön ítélő bíróság elé állítva.

Német győzelem.

A berlini Wolff-ügynökség jelenti, hogy Eydtkuhnen mellett, ott ahol az oroszok tegnapelőtt először törtek be német területre, az éjjel a német csapatok ellenállhatatlanul erős támadással bevették Kibarty orosz határvárost. Az oroszok foglyok hátra-

hagyásával kelet felé megfutamodtak. A német csapatok vesztesége igen csekély volt.

Német hadihajók diadala.

A Wolff-ügynökség jelenti Berlinből: A Földközi tengeren levő német hadihajók tegnap az algiri partokon és egyes megerősített helyeken francia csapatszálímányok behajózási helyeit rommá lötték. A lövéseket viszonzták.

Szerbia hadat üzen a német birodalomnak.

Szerbia berlini ügyvivője utján megüzente a háborút a német birodalomnak.

A monarchia jegyzéke Oroszországhoz.

A hivatalos „Budapesti Közlöny“ rendkívüli kiadása közli: Tekintettel Oroszországnak az Osztrák-Magyar Monarchia és Szerbia közti konfliktusban tanúsított fenyegető magatartására, valamint tekintve azt a tényt, hogy Oroszország a berlini kabinet közlése szerint ebből a konfliktusból kifolyólag szűk-ségét látta annak, hogy az ellenségeskedéseket Németországgal szemben megnyissa és Németország ennek következtében az említett hatalommal szemmel hadiállapotban van, Ausztria-Magyarország Oroszországgal szemben szintén hadiállapotban lévőknek tekinti magát.

Álhírek a hadkincseket szállító autókról.

A lapok a legkülönbözőbb híreket közlik orosz hadikincseket szállító autók elfogatásáról. Mind ez a hír valólan, annyi igaz, hogy a hatóságok az autókat szigorúan ellenőrzik.

A honvédség is harcba indul.

A hivatalos lap közli a honvédség főparancsnokságának hadiparancsát, mely a honvédséget is harcba szólítja.

A németek megszálltak egy francia helységet.

A Wolff-ügynökség jelentése szerint Briey francia helységet német csapatok szállották meg.

Visszavert orosz csapatok.

Az orosz határon Svidder és Grodhen-nél orosz lovascsapatok át akartak törni a német határvédelmi csapaton. Az oroszokat visszaverték orosz területre. Egy orosz lovas-hadosztály, amelyet Soldau mellett egy dandárnyi veszteséggel visszavertek, menekülés közben Meidenburg mellett további veszteséget szenvedett.

látható ellenséggel, hadd vegyük ki mi is részünket a nemzetvédő munkából. Az igazság ügyeért kivont fegyvereitekre győzelmet kérve az Úrtól, hadd küzdjünk meg mi ide-haza a láthatatlan ellenséggel: mig ti a trónt védelmeztétek, had környezzük mi az oltárt; mig ti a földdel harcoltok, hadd ostromoljuk mi az eget!

Látható és láthatatlan elleneink érkezettnek vélték az időt arra, hogy rajtunk ütve, tört üljenek fölöttünk; de az Úr kegyelméből, Nagyasszonyunk jóvoltából és a ti vitézsétek következtében csalódnai fognak. S valamint ti nem pihentek mig egyetlen ellenség fenyegeti e drága hon határait, úgy mi sem tágítunk az Úr oltára mellől, mig meghallgatásra nem találtunk.

És ti, a trón és oltár drága vértanui, a szerajevói merénylet áldozatai, kiknek nemes szívein át pillantottunk bele a kettős ösvénybe, melyet elleneink ástak, folytassátok nemzetmentő munkátokat!

Ajánljátok fel szüntelen Mária országát annak, kit e földön a kenyér színe alatt oly mély hittel imádtatok! Hathatós közbenjárásokat már eddig is éreztük: a ti vértanu-haláltok fölébresztette a nemzetben mindazt, ami nemes, ami életképes; elle-

neink holtak, tehetetlenek hittek bennünket, és mi élünk és erősek vagyunk; azt remélték, hogy a dinasztia és nemzet közötti kötelék laza és most látják, hogy közel 400 év óta soha erősebb nem volt; azt gondolták, hogy az idők és viharok hatása alatt szétmálló sziget vagyunk s most látják, hogy kemény szirt vagyunk, melyen az Úr segítségével az ádáz hullámok ismét meg fognak törni. És ezt Nagyasszonyunk oltalma mellett nektek köszönjük. Azoknak a csendes éjjeli óráknak, melyeket az Oltáriszentség előtt löltöttetek, imádkozva az Uralkodóháért és nemzetért, most fakadoz a virága. Adja az Úr, hogy gyümölcsé is érleljék! A ti földi pályátok megszakadt, de magasztos hivatástokat betöltöttétek. Mulandó trónon nem fogtok ülni, de a magyar nemzet halás szívében emelt nektek trónt; földi koronát nem fogtok viselni, de szeretetünk megkoszorú benneteket örök értékű koronával. S ha a jövőndő nemzedéknek mesélni fognak legendás idők legendás hőseiről, mély kegyelettel fogják mindig említeni, hogy: „Egyszer volt egy királyfi és egy fejedelmi nő, kik vértanuhalálukkal megmentették a nemzetet!“

Szűz Mária Leánya.

Táviratok.

A lengyelek csatlakozása.

Krakkó, augusztus 7, este 10 óra.

A lengyel lakosság lelkesedéssel csatlakozott csapatainkhoz. Csapataink mozgósítása és felvonulása program szerint nyugodtan folyik. A tisztek és a legénység emelkedett hangulatban várják az eljövendő nagy eseményeket. (M. E. S. I.)

Ujabb győzelmek.

Krakkó, augusztus 7, este 10 óra.

Oroszország ellen folyó hó 6-án délután Krakó mellett offenzívával kezdődött meg a háború. Erős lovasság kerékpár- és gyalogcsapatokkal orosz területre tört. Bevette Olkusz és Wolpron városokat és egyesült a Cenchochauig előrehaladott német csapatokkal. A krakkótól északra fekvő és a Nove Brckonál az északi Visztula part mentén az orosz határszéli magaslatok a mi birtokunkban vannak. (M. E. S. I.)

Montenegro hadat üzen a Monarkriának.

Cettinje, augusztus 7, este 9 óra.

Montenegro közölte Ottó osztrák-magyar követtel, hogy Ausztria-Magyarországgal szemben háborús állapotban levőnek tekinti magát. Követünk elhagyta Cettinjét. (M. E. S. I.)

A németek elfoglalták Lüttichet.

(Berlin, aug. 7., d. u. 6 óra.)

Egy kisebb német lovasság Lüttich városába bevonult és nagy riadalmat okozott. A várparancsnokot el akarták fogni de elmenekült.

Lüttich elesett.

Berlin, augusztus 7, éjjel 11. óra.

Lüttich elesett, a németek kezében van. (M. E. S. I.)

Dánia semlegessége.

(Kopenhága, aug. 7., d. u. 6 ó.)

A kormány hivatalosan semlegességét deklarálta a német-angol hadviselőkkel szemben. (M. E. S. I.)

A harctérről.

(Bpest, aug. 7., este 7 ó 30 p.)

A két harctérről érkező jelentések, miként várható is volt, általában kedvezőek, habár érthető módon egyelőre csak kisebb harcokról szólnak. A déli harctéren Wardiste Rtdo bosnyák határvonalon a szerbeknek egy betörését a határon lévő csapataink visszautasították. (M. E. S. I.)

Montenegró eljárása.

Budapest, augusztus 7, este 7 óra 30 perc. Augusztus 5-ről 6-ára virradó éjjelen ugyancsak meghiusult a montenegróiaknak az a törekvése, hogy Trebinje felől előre haladjanak. Ez a betörés különben is egyrészt a jognak flagrns megsértése, mert montenegrói követünknek ugyan augusztus 5-én fél hat órakor délután adta át a hadüzenetet, de megvonta a lehetőséget attól, hogy a követ erről kormányunkat azonnal értesíthesse, másrészt azonban örvendetes tanubizonyosságát adta annak, hogy néptünk lelkesen közreműködik a betörések visszautasításában. (M. E. S. I.)

LEGUJABB

(A M. E. S. I. nyomán.)

Tanácskozás Bécsben.

Tiszta István gróf az osztrák miniszterelnökkel Öfelségéhez audienciára járultak, hosszabb tanácskozások voltak.

Angol hadihajó pusztulása.

Az „Amfion“ nevű torpedóhajó német aknáknál elpusztult. 130 katona életét veszítette, 150, köztük a hajó kapitánya megmenekült.

Koronatanács Bukarestben.

Sinaiában a román király elnökle alatt koronatanács volt. A tanácskozás hosszabb ideig tartott s a vélemények ide-oda ingadoztak. A válságos vitában Károly király súlyos véleménye döntötte el, aki a Monarkriának Romániával szemben tett hasznos szolgálataira hivatkozott szemben azzal a kilátástalan jövővel, amey a hármasszóententéhez való csatlakozásáltalenne Románia része. A miniszterek mély megilletődéssel fogadták a király fejtegetéseit s egyértelműleg úgy határoztak, hogy első sorban határunk védelmére gondolnak. A hármasszóetséghez való készségük nyilvánvaló.

A galiciái határon.

A német és osztrák-magyar csapatok Cenchochau körül egyesültek s közösen operálnak az oroszok ellen. Volbrom és Olkusz hadállásából az oroszokat kiűzték.

A bukovinai határon Novosziclicánál kozák lovasság osztrák területre tört. A támadást csapataink nemcsak fényesen visszautasították, hanem meglepően erős támadásba átmenve az ellenségnek súlyos veszteséget okoztak s az oroszoknak hadműveleti bázisul szolgáló erős pozícióját elfoglalták.

Előcsatározások a déli határon.

Visegrádnál a Szerbek Bosznia területére a montenegrói csapatok Trebinjénél hercegovinai területre törtek be. Csapataink rövid harc után a támadást nemcsak megihusították, hanem az ellenséget messzire üldözték.

Orosz hadviselés.

Szentpétervárott a német nagykövetség palotáját az oroszok felrobbantották.

Semleges készenlét.

Románia és Olaszország kinyilvánított jóakaró semlegességük mellett is készen vannak az európai koncertba őket megillető helyeiket elfoglalni. A román közvélemény a király irányítása alatt a hármasszóetségben keresi támaszát.

Hirek.

40.000 korona a Vörös-Keresztnak.

A Vörös Kereszt Egylet, nemes, önfeláldozó tevékenységének megkönnyítésére folyó gyűjtési akció eddigelé is nagyszerű eredménnyel biztat. A gyűjtés eredménye alig pár nap alatt 40.000 koronát tüntet fel és jellemző a délvidéki hangulatra, hogy az adakozók tulnyomó részben szerbek.

Figyelmeztetés. A fővárosi lapok hivatalos helyről eredő közleményt publikálnak, amelyben ismételtent kijelentik, hogy az általános helyzettel és hadi eseményekkel összefüggő autentikus híreket a lehető leggyorsabban hivatalos és mérvadó helyről fogják köztudomásra hozni. Azért kérjük a közönséget, hogy nem autentikus híreket ne vegye figyelembe és ne is terjesszen.

Helyi vonatok közlekedése. Baán Endre dr. főispánunknak sikerült keresztül vinni a kereskedelemügyi miniszteriumban, hogy ujabb intézkedésig a Sopronba való élelmiszer szállítás megkönnyítése céljából az alábbi vonalokon a forgalom bár még mindig korlátozva meginduljon. Tájékoztatóul szolgáljon, hogy az említett helyi vonatok következőképen közlekednek:

Győr ind.	4:12 reggel
Eszterháza ér.	7:58 d. e.
Eszterháza ind.	8:08 d. e.
Sopron ér.	9:33 d. e.
Sopron ind.	10:26 d. e.
Ebenfurt ér.	12:48 d. e.

Ebenfurt ind.	4:55 reggel
Sopron ér.	7:13 d. e.
Sopron ind.	7:59 d. e.
Eszterháza ér.	9:20 d. e.

Eszterháza ind.	9:47 d. e.
Győr ér.	1:45 d. e.

Celldömölk ind.	4.25 reggel
Eszterháza ér.	7:14 d. e.
Eszterháza ind.	10.20 d. e.

Pándorfalu ind.	4.50 reggel
Eszterháza ér.	7:21 d. e.
Eszterháza ind.	10:30 d. e.
Czelldömölk ér.	1:18 d. u.

Egyebekben a menetrendre utalunk.

A háború esetére szóló kivételes rendelkezések.

A m. kir. ministerium hirtetmény útján a háború esetére az 1912. LXIII. t.-cikkben és egyéb törvényekben nyert felhatalmazások alapján kivételes rendelkezéseket bocsátott ki, amelyek közül kivonatban a következőket közöljük: A fegyveres erő kötelékébe tartozó és tényleges szolgálatban nem álló személyek utlevelet nem kaphatnak. A Szerbiával szemben fennálló utlevél-kötelezettség Montenegróra is kiterjed. Utlevelet csak a belügyminiszter állíthat ki. Az állam határan Orsovától Zemunig csak a hatóság által kijelölt helyeken lehet átlépni. Hadkötelesek az állam területéről nem vándorolhatnak ki. Mindenki köteles a nála megszálló belföldi és külföldi egyén érkezését és távozását bejelenteni, még pedig azok érkezését is, akik a rendelet hatálybalépte előtt érkeztek, de a község (város) területén három hónapnál rövidebb idő óta tartózkodnak. A hatóság felhívására mindenki köteles a birtokában levő fegyvert, lőszeret vagy robbantó anyagot elismervény ellenében átadni. Postagalombokat és légjarműveket csak hatósági engedéllyel szabad tartani vagy forgalomba hozni. Új egyesület vagy fiókegyesület alakítani nem szabad. A fennálló egyesületek felett a rendőrhatalóság fokozott felügyeletet gyakorol. A kereskedelmi társaságok rendőrhatalósági ellenőrzés alá vonhatók. Politikai jellegű népgyűlést, felvonulást és körmenetet nem szabad tartani. A közigazgatási hatóságok gyűléseinek kivételével, minden egyéb gyűlés és összejövetel csak a rendőrhatalóság előzetes engedélyével tartható. A monarchia és a Német-birodalom fegyveres erejét illető közléseket sajtó útján tenni tilos. Szerbiában megjelenő időszakos lapokat nem szabad a belföldre behozni, itt továbbítani vagy terjeszteni. Szerbiából érkező minden más sajtótermék rendeltetési helyére juttatása előtt ellenőrzés alá esik. A hadviselés érdekeit érintő több bűncselekmény (1912: LXIII. t.c. 18—30. §-ai) szigorubb elbánás alá esik, mint a béke idején. A hadi cikkekre fel nem esketett, tényleges szolgálatban álló katonái (honvéd, népfőlkelő és csendőr) egyének szolgálati kötelezettségeiknek megszegése tekintetében ugyanoly elbírálás alá esnek, mint a hadi-cikkekre felesketett katonák. A hadviselés érdekeit érintő egyes bűncselekmények tekintetében a polgári egyének a honvéd (katonai) büntető bíraskodás alá helyeztetnek.

A váltó- és általában a magánjogi kötelezettségek teljesítésére a folyó évi augusztus hó 14. napjáig bezárólag halasztás engedélyeztetett. Ez a halasztás azonban nem terjed ki különösen a lakbérekre, a tartási, valamint a szolgálati, mezőgazdasági és ipari munkaviszonyból eredő követelésekre, amelyeket tehát ezalatt az idő alatt is teljesíteni kell. A katonai szolgálatot teljesítő egyének részére azonban a folyó évi augusztus hó 14. napjáig a lakbérfizetése tekintetében is halasztás engedélyeztetett. A bírói peres és perenkívüli eljárás körében a bíróságok a katonai szolgálatot teljesítő egyének érdekeit szem előtt fogják tartani. Ilyen egyének ellen csak olyan végrehajtási intézkedéseket fognak alkalmazni, amelyek a követelés biztosítására szolgálnak.

Hirdetések e lapban nagy eredménnyel járnak.

Olcsó árak!

Gabona-árak. Buza 30·00—32·00, rozs 21·00—22·00, árpa 18·00—19·40, zab 20·00—20·50, tengeri 00·00, széna 0·00—0·00, szalma 3·80—4·40.

Allatvásár. A soproni marhavásártéren 1914. aug. 17-én felhajtott és a következő áron kelt kg.-ként: 21 hizott tarka ökör K —88 —96, 4 bika —90 —92, 128 kalbásznak való marha K —44 —56, 43 drb fejős tehén drbonkint K 300—500—, 56 drb borju kg.-ként K 1·00 —1·08, 169 drb hizott disznó K 1·20 1·24, 77 drb süldő 1·10 1·20, 88 drb hizlaló disznó darabonkint K 20—50—, 60 drb malac darabonként K 6—10—. Ausztriába szállított 4 drb szarvasmarha 1 vevő által.

Az elítélőzség figyelmébe. Az összes raktáron levő különleges szép példányú perzsaszönyegek az előre haladt idény miatt mélyen leszállított árban 36 koronától feljebb jutnak eladásra. Megtekintés vételkényszer nélkül Rosenstingl Józsefnél ékszer és régiségkereskedőnél.

Balf kénes gyógyfürdő forrásai páratlan hatásúak csúsz, köszvény és női bajoknál; lithiumos savanyuvize pedig vesebajoknál és tüdőhurutoknál a legjobb sikerrel alkalmazható. Felvilágosítást nyújt Balf gyógyfürdő igazgatósága, vagy a tulajonos: Wosinski István dr. örökös római góf.

Hitvédelem.

A „Jézus Társaság“ százados évfordulója.

— 1914. augusztus 7-én. —

1914. augusztus hó 7-én volt századik évfordulója annak a nevezetes napnak, hogy VII. Pius pápa „Sollicitudo omnium Ecclesiarum“ kezdetű bullájával a leghíresebb és legnagyobb kath. szerzetesrendek egyikét: a „Jézus Társaság“-ot, — melyet XIV. Kelemen pápa több európai udvar unszolására 233 éves fennállása után, 1773-ban feloszlattott — újból visszaállította. A „Jézus Társaság“ tehát, ha szünetelésének négy évtizedét leszámítjuk, most éppen 333 éves multtal bír. Az egész világon való nagy elterjedése, — hiszen 27 rend-tartományában körülbelül tizenhátezer tagja van (ebből magyarországon mindössze 208), — rendkívüli nagy érdemei, hiszen a rend három évszázados multja alatt körülbelül tízezer íróval, köztük akárhány világhírű nagy tudóssal, ajándékozta meg az irodalmat. A hath. Egyház körül kifejtett fáradozásai, hiszen a társaság nem kevesebb mint 13 szentet, mintegy 100 boldoggá avatottat, s több mint 200 vértanút tud felmutatni; s a hittérítés terén világszerte ismert és csodált eredményeket ért el, — megérdemlik, hogy e napon, habár röviden, de kegyelettel emlékezzünk meg Szent Ignác fiáról s az általuk véghezvitt kulturális munka egyik-másik adatáról.

Maga X. Pius pápa is kiemeli a folyó évi május 10-én kelt s a „Jézus Társaság“ jelenlegi generálisához Wernz Xav. Ferenc-hez intézett soraiban, midőn neki az átnyújtott: „Liber saecularis Historiae Societatis Jesu ab anno 1814 ad annum 1914.“ című munkáért elismerését fejezte ki, — azt, hogy a társaság tevékenységeért mennyire megérdemli a nagyra-becsülést és tiszteletet s éppen azért néhány szerény gallyat mi is akarunk fűzni abba a nagy babérkoszorúba, mellyel ma mindenütt hódolnak e dicső multú, de sokat is üldözött rendnek.

A „Jézus Társaság“ szabályzata alapján, egyaránt foglalkozik úgy a hittérítéssel, lelképásztorkodással és tanítással, mint a tudomány és irodalom művelésével s azt lehet mondani: minden téren óriási eredményeket ért el. Az ennek igazolására szolgáló rengeteg adat közül futólag csak néhányat említünk fel.

A rend vezetése alatt ma mintegy 200 tanintézet és egyetem áll s ezek közül több látogatottság és kiválóság tekintetében, bizo-

nyára a legelső iskolák között foglal helyet. Belgiumban például 19 kollégiumban 8.500; Észak-Amerikában 40 tanintézetükben közel 20.000 tanítványuk van; a római Gergely egyetemen pedig 1100 theologus hallgatja előadásait. Nem kevésbé említésre méltók: a Beyrouth-i, Trichinopoly-i, és Zi-ka-wei-i főiskolák. A beyrouthinak hit-, bölcsészeti-, orvostudományi, valamint keleti nyelvek számára való fakultásai vannak; a Dél-Indiában levő Trichinopoly-i több mint 2000 indus hallgatóval bír; a chinai Zi-ka-wei-it pedig mintegy félezren látogatják. A rend multjában azonban ezeknél sokkal fényesebb adatokra is találunk, mert pl.: a XIII. század közepén a jezsuitáknak 609 tan- illetve nevelőintézetük volt, melyekből több mint egy harmad Németországra, 80 pedig a tengerentúli országokra esett. A XVI. században egyedül a párisi rend-tartományban lévő intézeteknek 13.000-nél több hallgatójuk volt, sőt a társaság virágzásának tetőpontján Meschler szerint több mint 200.000 tanuló részesült a rend részéről oktatásban. A társaság iskoláinak örvendetes s egyre nagyobb terjedése folytán lehet, hogy ezt a számot napjainkban ismét el fogják érni. Hogy ezeknek a tanintézeteknek minő hírnevük van, nálunk Magyarországon, hol szintén több középiskolájuk van (Kalocsa, Pécs) felesleges bővebben vázolni, elég legyen arra utalni, hogy Rooseveltt és Taft, az Egyesült Államok volt elnökei is, több ízben nyilatkoztak a jezsuiták oktatásáról elismeréssel.

A jezsuitáknak az irodalom terén és a tudomány különböző szakaiban szintén olyan embereik vannak, kik a világ legelső tudósai közé tartoznak. Már D' Alembert szerint nincs az irodalomnak olyan ága, melyben ne volnának elsőrangú íróik. A művészetek ápolása körül is hervadhatatlan érdemeik vannak és köztudomású az a fény és pompa, melyet templomaikban azok belső feldíszítésénél és az istentiszteletek alkalmával kifejtjenek. Szindarabjaik, erkölcsnemesítő drámáik és vígjátékaik, melyeket nevelőintézeteikben régente előadtak, nem kevésbé híresek és az irodalomtörténetbe is belekerültek. Az aszketikus irodalom, a filozofia, történelem, csillagászat, apologetika és irodalomtörténet ápolása hitbuzgalmi és egyéb folyóiratok kiadása terén is mindenütt kiválóbbnál-kiválóbb nevekkel találkozunk, egy Rodriguez, Segneri, Bourdaloue, Meschler, Cathrein, Lehmkühl, Pesch, Braun, Katona István, Secchi, Baumgarten, Pázmány Péter stb. stb. neveit ki ne ismerné? A Backer és Sommervogel-féle gyűjteményekben össze-

állított nomenclaturák pedig olyan hatalmas bizonyítékot szolgáltatnak a rend irodalmi tevékenységéről, hogy ezek mellett további méltatás fölösleges, úgy, hogy még legnagyobb ellenségeik sem merik ebbeli érdemeiket letagadni.

A hittérítésben jelenleg körülbelül négyezer jezsuita fáradozik s mintegy 40 missziójuk van. India, Japán, China, Ceylon, a Sunda és Molukki szigetek, az u. n. „keleti misszió“ (Török- és Görögország, Syria, Egyptom) Afrikában Abesszinia, Angola, Kongo, Madagaszkár, Dél-Amerikában Brazília, Argentina, Uruguay stb.; Észak-Amerikában Kanada, Mexikó, továbbá Honduras, Kuba, Jamaika, s végül Ausztrália különböző vidékei a jezsuitáknak köszönhetik megtérésüket vagy kulturális előmenetelüket, mert a rend nem csupán templomokat és kolostorokat építtetett száz és száz számra, hanem elemi és középiskolákat, sőt egyetemeket is. Hogy e hittérítő tevékenység sok életet követelt áldozatul, az természetes, de hiába hullottak el százan és százan, mindig újabbak léptek helyükbe. Mikor a lelkek megmentéséről vagy önfeláldozó lelképásztorkodásról van szó, a jezsuitákat mindig ott találjuk, akár a protestantizmus által üldözött angol katolikusokat kell bátorítani és segíteni a XVI. században, akár a francia gályaraboknak van szükségük a vallás vigaszaira a XIX. vagy XX. században. Midőn 1856-ban a francia kormány a gályarabokat Cayenne-be vitette, hogy e veszélyes elemektől az országot megszabadítsa s őket foglalkoztassa, senki sem akart e szerencsétlenek lelki gondozására vállalkozni, csak a jezsuiták s nem kevesebb mint 84 rendtag utazott a gyilkos klímájú fegyenctelepre, hogy ott a rabok lelki ápolásával foglalkozzék. S ugyancsak ők vállalkoztak arra a nehéz szerepre a spanyol délamerikai és new-Yorki gonosztevőknél is. Dr. B. K.

Folytatása következik.

Gazdászok, gyárosok és iparüzemek becses figyelmébe!

Kötszerládák „Első segély“

[miniszteri rendeletnek megfelelőleg]

5, 10, 20, 30, 40 korona

Telefon 219

Telefon 219

Mangold Janka ezrelőtt

KOLB SIMON
Sopron, Várkerület 88. sz.

Legnagyobb raktár uri és női divatcikkekben. — Nagy választék nyári ingekben, szandálokban stb.

BECK KÁROLY

épület- és műlakatos, szabadalm. ablakszellőztető-készülék és önműködő zajnélküli ajtócsukó-készítő

B UDAPES, VIII., József-utca 14

Mértékvétel végett szíveskedjék hozzám fordulni.

Ablakszellőztetők ára:

Legnagyobb, legnehezebb és díszes	25 K
Rendes ablakok iskolák, intézetek, magánlakásokhoz	13 K
Könnyebb, szimpla ablakokhoz	9 K
Klozetablak	7-60 K

Ablakszellőztető készülékeimet a következő nevezetesebb helyeken használják: Nemzeti Kaszinó, Kereskedelmi minisztérium, ref. főgimnázium, m. kir. Ludovica, a Kispesti áll. elemi iskolákban; több kórházban, iskolában és vidéken is kitűnőnek bizonyultak. ::::

Szabadalmi szám 16.794.
Költségvetések ingyen
15.000 drb már használatban

Ha önnek nyomtatványra, üzleti könyvre vagy könyvkötő-munkára van szüksége: forduljon teljes bizalommal

PIRI ÉS SZÉKELY

KÖNYVNYOMDA, KÖNYVKÖTÉSZELET ÉS VONALZÓ-INTÉZET

céghez, ahol jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett a legmesszebbmenő igényeket is kielégítik.

Különösen felhívják a lelkési hivatalok, pénzügyintézetek, szövetkezetek és vállalatok figyelmét üzleti könyveikre, amelyek használat alkalmával teljesen kifeküsznek, úgy hogy az irás bennük a legkényelmesebben eszközölhető. Mindennemű könyvkötő-munkák a legcsinosabb kivitelben készíttetnek.

Sopron, Háromházszer 3 (a városház mellett).

Az
„**ÚJ ÉLET**“-re
bármely napon elő lehet fizetni!

Neuber Ferenc
fegyverműves

Wr.-Neustadt (Alsó-Ausztria)

ajánlja sajátgyártmányu egy és kétcsövű sörétes és golyós fegyvereit Hahnen- és Hammerles-Systemben, Ejektorral és anélkül, cél- és szobafegyvereit, különösen ajánlom a hegyi ismétlő-fegyvereimet 6-7, 7, 8, 9 és 10-7 mm cal.-ben. Önműködő sörétes fegyverek és rövidfegyverek, Bayardpuskák és pisztolyok, Browning-pisztolyok, revolverek, flobert-fegyverek, töltények és kellékek.

A megrendelések pontosan a megadott utasítások szerint lesznek elvégezve és minden munkámért jótállást vállalok.

Árjegyzék kívánatra azonnal megküldetik.

MEXIKÓI POR

lábizzadást és bűzt egyszeri használatra megszüntet. ==

Ára 1 korona

Kapható **BELÁK ISTVÁN**-nál
BUDAPEST, VII. ROTTENBILLER-U. 4.

Használati utasítás:

Lefekvés előtt lábvizet kell venni, a lábakat szárazra megtörölni, Mexikói porral bedörzsölni s tiszta harisnyát szintén behintve felhuzni.

„Kőbányai“ Első magyar részv.-serfőzde Udvari söre Sopronban.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy f. évi április hó 1-től kezdve, a „Kőbányai“ Első magyar részvényserfőzde világhírű Udvari sörének kizárólagos kimérését megkaptuk, amelyet az összes helyiségeinkben hozunk forgalomba: é. p.: a Polgári szobában és utcán át 1/2 liter Udvari sör 30 fillér, a Polgári szobában és utcán át 3/10 liter Udvari sör 20 fillér. — Bátorkodunk továbbá a n. é. közönségnek a legtisztábban kezelt, kitűnő minőségű ruszti és badacsonyi borainkat figyelmébe ajánlani, amelyeket utcán át való fogyasztásnál a legszolidabb áron számítunk. — Együttal tudatjuk, hogy f. évi április hó 1-jétől kezdve éttermünkben és a polgári szobában, úgy az egyes ételek, valamint a bérletek árait lényegesen mérsékeljük, ez által is lehetővé akarván tenni, a n. é. közönségnek elismert kitűnő konyhánkban minél nagyobb mértékben való igénybevitelét

Kiváló tisztelettel

Grossner és Társa

a „Pannonia“ és „Magyar Király“ szállodák bérlői.

Diszitsük föl hazainkat nemzeti zászlókkal!

Kováts János

mű-, butor- és épületasztalos

Sopron, Ujteleki-utca 8.

Elvállalja mindennemű butor- és épületmunkák elkészítését. Javításokat gyorsan, jól és olcsó árak mellett végez. — Kivánatra költségvetéssel szívesen szolgál.

A legszebb és legolcsóbb
**ruggyanta-
bélyegzőt**

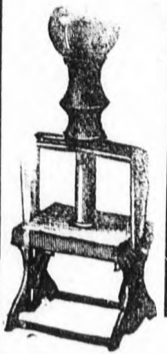
legjobb anyagból készít

Várad Ignác

Sopron, Ötvös-utca 8. sz.

Alapított 1773. — Telefon 113.

Irógép-szallag s kellékek dús raktára.

Horváth József

hatós. enged. közvetítő-, cseléd-szerző-intézet és pincérügynök.

Sopron. Uj-utca 6. sz. Telefon 222.

Közvetítek eladást és vevést, házakat, birtokokat, vendéglőket, löwereket, kerteket, lakásokat és mindennemű személyzetet. — Tartok egyszersmind egy lakáshirdetőt kiadó lakásokra.

Hová menjünk szórakozni?

Fel az „Alm“ vendéglőbe, mely a soproni közönség kedves kiránduló helye.

Liesingi sör, jó borok és izletes ételek, **úgyszintén a legpontosabb kiszolgálás.**

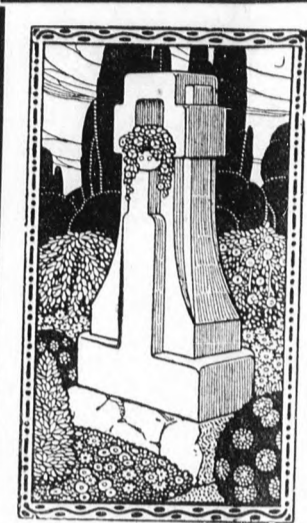
Számos látogatást kér **Horváth Antal**
„Alm“-vendéglős.

TÖPFL ANTAL

díszletfestő és mázó

Szélmalom-utca 6. **SOPRON.** Rákóczy-utca 17.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat, mint templomfestéseket stb. minden kivételben, a legegyszerűbbtől a legfinomabb és művészi kivitelig. Kivánatra tervrajz és költségvetés.

Alapított 1835.

Alapított 1835.

HILD LIPÓT

okl. kőműfaragómester és cementárúgyáros

Sopron, Kőfaragó-tér 5. szám.

Ajánlom magamat mindennemű épület- és szobrászmunka, oltárok, szószékek elkészítésére. — **Gazdag raktár kész sirkövekben.** — **Nagy raktár mindennemű beton- és cement-árúkbán.**

Hirdetések e lapban sikerrel járnak!**Habermann Gyula**

díszmű-, norinbergi és játékarúkereskedő

Sopron, Várkerület 81. sz.

Telefon-szám 371.

Olcsó árak! —

Figyelmes kiszolgálás!

Ajánlom nagy raktáromat

Saison-cikkekből és pedig:

Lawn-tennis verők és labdák stb.

Footballok

Croquet-játékok

Függő hintaágyak

Nyugvágy, egyszersmind szék

Tornakészlet gyermekeknek

Hinták

Hátzsákok

Utazási és turista-cikkek

Sétabotok nagy választékban

és minden e szakmába vágó cikkek.

Soproni Takarékpénztár.

A betétkamatot 1914. augusztus 16-ától kezdve további intézkedésig

tiszta 4¹/₂⁰/₀-ra

felemeljük, a tőkekamatadót tehát sajátunkból fizetjük, a mi körülbelül 5⁰/₀-os kamatnak felel meg.

Sopron, 1914. aug. 5-én.

SOPRONI TAKARÉKPÉNZTÁR.